

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 14 hallituksen esityksen johdosta laiksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta.

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 21 päivästä lokakuuta 1980 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 160. Valiokunta on samassa yhteydessä käsitellyt sen valmisteltaviksi 22 päivänä toukokuuta 1979 lähetetyn ed. Ekorren ym. lakialoitteen n:o 225 (1979 vp.) laiksi taiteilijaprofessorin ja taiteilijan viroista sekä valtion taiteilija-apurahoista ja laiksi taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 3 ja 4 §:n muuttamisesta ja 30 päivänä lokakuuta 1980 lähetetyn ed. Salon lakialoitteen n:o 186 laiksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 3 §:n muuttamisesta. Edelleen valiokunta on samassa yhteydessä käsitellyt sen valmisteltaviksi 12 päivänä kesäkuuta 1979 lähetetyt ed. Kortesalmen ym. toivomusaloitteen n:o 893 (1979 vp.) taiteilijapalkkajärjestelmän aikaansaamisesta, ed. Tennilän ym. toivomusaloitteen n:o 975 (1979 vp.) taiteilijan virkojen perustamista koskevan lainsäädännön aikaansaamisesta ja ed. Zilliacuksen ym. toivomusaloitteen n:o 1008 (1979 vp.) taiteilijapalkkajärjestelmän toteuttamisesta sekä 25 päivänä maaliskuuta 1980 lähetetyn ed. Mannisen ym. toivomusaloitteen n:o 473 valtion taiteilija-apurahajärjestelmän täydentämisestä erityisillä lastenkulttuurin edustajille tarkoitetuilla apurahoilla.

Valiokunnassa ovat asiantuntijoina olleet kuultavina kulttuurisihteeri Pekka Pekkonen opetusministeriöstä, vanhempi budjettisihteeri Heikki Seppälä ja nuorempi hallitussihteeri Teuvo Metsäpelto valtiovarainministeriöstä sekä puheenjohtaja, toimittaja Matti Rinne ja kirjailija Pekka Lounela Taiteen puolesta -toimikunnasta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettujen kolmivuotisten apurahojen lukumäärää li-

sättäisiin kahdeksalla apurahalla, jolloin vastaisuudessa voitaisiin jakaa vuosittain 104 yksivuotista, 41 kolmivuotista ja 19 viisivuotista apurahaa. Lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1981.

Käsiteltyihin lakialoitteisiin sisältyvät lakiehdotukset ovat hallituksen esityksen suuntaisia säännösehdotuksia ja niihin läheisesti liittyvien muiden säännösehdotusten muutosehdotuksia. Toivomusaloitteessa n:o 893 (1979 vp.) ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus viivyttämättä ryhtyisi toimiin luomiskykyä tukevan ja järkevän taiteilijapalkkajärjestelmän aikaansaamiseksi maasamme. Toivomusaloitteessa n:o 975 (1979 vp.) ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimiin lainsäädännön aikaansaamiseksi taiteilijan virkojen perustamisesta. Toivomusaloitteessa n:o 1008 (1979 vp.) ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin tehokkaan ja oikeudenmukaisen taiteilijapalkkajärjestelmän toteuttamiseksi. Toivomusaloitteessa n:o 479 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin valtion taiteilija-apurahajärjestelmän täydentämiseksi erityisillä lastenkulttuurin edustajille varatuilla apurahoilla.

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten valiokunta pitää ehdotettua lainmuutosta tarpeellisena ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä. Samalla valiokunta viittaa mietintöönsä n:o 12 (1979 vp.) ja kiirehtii mainitussa yhteydessä esitettyjä toimenpiteitä taiteilijoiden työskentelyedellytysten ja sosiaalisen turvallisuuden kehittämisen tärkeydestä ja suunnasta.

Valiokunta pitää tarpeellisena, että lain mukaisia taiteilijaprofessorin virkoja, joita toistaiseksi on perustettu varsin niukasti ja täytetty vain määräaikaaisesti, mahdollisimman pian perustettaisiin lisää ja harkittaisiin niiden täyttämistä pitempiaikaisina.

Koska valiokunta ehdottaa alussa mainituissa lakialoiteissa n:ot 225 (1979 vp.) ja 186 sekä toivomusaloiteissa n:ot 893, 975 ja 1008 (kaikki 1979 vp.) ja 473 tarkoitetun lainsäädännön toteuttamista hallituksen esityksen pohjalta, olisi mainitut aloitteet tässä yhteydessä hylättävä.

Edellä olevaan viitaten valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 1980.

Lisäksi valiokunta ehdottaa,

että lakialoiteisiin n:ot 225 (1979 vp.) ja 186 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Vielä valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 893, 975 ja 1008 (kaikki 1979 vp.) sekä n:o 473 hylättäisiin.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Ekorre, varapuheenjohtaja Karhuvaara, jäsenet Aaltonen, Ala-Kapee, Astala, Holvitie, Itälä, Lahti-

Nuutila, Louvo, Norrback, Pekkarinen, Ronkainen, Salo, Saukkonen ja Toiviainen sekä varajäsenet Mattila ja Mikkola.
